

Ontwikkelinstrument IKC

‘Waar staan we en waar willen we naar toe?’

Met het Ontwikkelinstrument IKC brengt u de samenwerking en de ontwikkeling van een integraal kindcentrum (IKC) in beeld, door ambitieniveaus en kwaliteitscriteria met elkaar te combineren.

In dit ontwikkelinstrument zijn vijf (ambitie)niveaus van integratie aangegeven:

- **Back to back:** op dit niveau hebben de partners eigenlijk nog geen samenwerking.
- **Face to face:** op dit niveau hebben de partners een beeld van elkaar: men kent de professionals van naam en men weet wat de deskundigheid van de ander is.
- **Hand in hand:** op dit niveau worden de eerste samenwerkingsactiviteiten ontplooid; er zijn gesprekken over een gezamenlijke visie.
- **Cheek to cheek:** op dit niveau is de integratie verder ontwikkeld, bijvoorbeeld door een eenduidige leiding, doorgaande lijnen en een meer sluitend ouderbeleid.
- **Integraal:** dit laatste niveau is eigenlijk op basis van de bestaande wet- en regelgeving nog niet mogelijk; op dit niveau gaan we er van uit dat er op een locatie één organisatie voor kinderen van 0-12 jaar ontstaat. Toch houden we dit integratieniveau in het oog, omdat het voor sommigen ook een ambitieniveau is.

Voorts worden er twaalf kwaliteitscriteria benoemd, die ieder aspecten van een IKC vorming belichten.

Het ontwikkelinstrument is geen ‘keihard meetinstrument’ of beoordelingsinstrument.

Gebruik het instrument om het gesprek met elkaar aan te gaan.

Het ontwikkelinstrument IKC is tot stand gekomen in een werkgroep voor het IKC beleid in de gemeente Hoorn, met medewerking van Marjan Terpstra (SKH), Gertjan Nelson (Talent), Judith Pasma (Netwerk), Tony Mantel en Jeroen Korthals (gemeente Hoorn) en Frank Studulski (Sardes) – februari 2017.

Het Kenniscentrum Kindcentra bundelt kennis en ervaring bij het ontwikkelen van (integrale) kindcentra. We brengen instrumenten, formats of praktijkbeschrijvingen bijeen, zodat anderen daar baat bij hebben.

Kenniscentrum Kindcentra (KCKC)

Postbus 2357

3500 GJ Utrecht

030-2326200

Back to back	Face to face	Hand in hand	Cheek to cheek	Integraal
1. Bestuurlijke samenwerking				
De partners werken niet samen.	De partners werken basaal samen zoals bedoeld in artikel 45 WPO (makelaarsmodel).	De partners maken afspraken over bijvoorbeeld <i>preferred partnership</i> . Besturen delen een visie op IKC ontwikkeling die leidend is voor de locaties.	De partners werken met een samenwerkingsovereenkomst of andere juridische samenwerkings-overeenkomst.	Fusie van betrokken partners.
2. Eén organisatie				
De partners werken en handelen als aparte organisaties.	De partners kennen elkaar (medewerkers en uitgangspunten).	De partners ondernemen soms samen activiteiten op basis van een niet-vrijblijvende samenwerkingsovereenkomst; er is een vorm van gemeenschappelijke leiding. Begin en eindtijden zijn goed op elkaar afgestemd.	De partners zijn onderdeel van een juridische samenwerkingsovereenkomst (nevenstichting, ...); er is eenduidige leiding. Er is efficiënte administratie (ouders bellen maar 1x als het kind ziek is); er is één website en nieuwsbrief.	Er is één organisatie (een juridisch, financieel en organisatorisch geheel); er is een IKC directeur per locatie; er is één website en nieuwsbrief.
3. Gezamenlijke visie op leren, ontwikkeling en samenwerken				
Iedere partner heeft een eigen visie.	De partners kennen elkaars visie.	Er is een gezamenlijke visie opgesteld, die bij individuele partners anders kan uitwerken.	Er is een gezamenlijke visie opgesteld, vanuit het kind, die ook draagvlak heeft op de werkvloer.	De gemeenschappelijke visie is leidend voor de organisatie.
4. Het kind staat centraal				
De partners hebben ieder hun aanbod voor groepen kinderen (0-2 jaar, 2-4 jaar, 4-12 jaar, naschools). Professionals werken binnen hun eigen groep.	De partners kennen het aanbod van de verschillende partijen op een locatie. Professionals stemmen met elkaar af.	De partners op een locatie hebben een gezamenlijk aanbod naast een eigen aanbod. Professionals stemmen taken optimaal af, ten behoeve van het kind.	De partners hebben een gezamenlijk aanbod en onderscheiden daarin verschillende aspecten, gericht op sociaal-emotioneel, motorisch, fysiek en cognitief; er zijn activiteiten voor educatie, zorg, vrije tijd en ouders. Professionals voelen zich onderdeel van het gehele IKC.	Het IKC biedt een kader voor verschillende ontwikkelingsaspecten voor kinderen van 0-12 jaar, waarin professionals werken met verschillende deskundigheden.
5. Ouders betrokken en als klant				
Iedere partner heeft een eigen relatie met de eigen ouders op basis van de wettelijke verplichtingen.	De partners weten van elkaar welke doelen en activiteiten men onderneemt met de partners; verwachtingen van ouders zijn duidelijk.	De partners hebben activiteiten voor ouders afgestemd op elkaar (vanuit hun eigen beleid); ouders hebben een plek in het IKC; activiteiten met ouders komen tot stand in afstemming met ouders.	De partners hebben voor de locatie nieuw ouderbeleid gemaakt op basis van pedagogisch partnerschap en wederkerigheid; waarbij ouders goed worden geïnformeerd over het IKC. Ouders hebben goed zicht op ondersteuning / educatie die zij kunnen gebruiken. En het IKC maakt ook gebruik van talenten van ouders.	Er is een integraal ouderbeleid, waarin ouders zelf ook een belangrijke rol spelen en het IKC een gemeenschap vormt, samen met de ouders. Er is een IKC raad. Ouders zijn actieve partner(s) van de IKC en worden op alle terreinen betrokken, waarbij gestreefd wordt naar een zo groot mogelijke graad van participatie.
6. Thuisnabij maatwerk in gemeente, dorp, wijk, buurt				
Partners staan in een wijk, maar hebben geen tot weinig relatie met hun omgeving.	Partners van het IKC weten welk aanbod er in de wijk of buurt is (bijvoorbeeld bibliotheek, speel-othek etc.)=	Partners van het IKC benutten het aanbod in de wijk voor activiteiten op het gebied van sport, cultuur of andere maatschappelijke doelen.	Een gezamenlijke aanpak van het IKC richt zich ook op de bevordering van sociale cohesie en de inbreng van de actoren in de wijk of buurt.	Het IKC is onderdeel van een lokale gemeenschap. Het IKC verbindt een gezamenlijk vraag- en doelgericht aanbod van activiteiten.

Back to back	Face to face	Hand in hand	Cheek to cheek	Integraal
7. Multidisciplinaire samenwerking				
Er is geen samenwerking tussen de verschillende disciplines van de verschillende partijen.	De partijen per locatie zijn in beeld. Naast kernpartijen onderwijs en opvang is er ruimte voor peuterarrangementen, zorg- en welzijn en anderen. De partijen zijn op de hoogte van elkaars expertise.	Er is afstemming over de inzet van de verschillende disciplines op basis van de visie. Multidisciplinaire samenwerking biedt meerwaarde voor het IKC.	In het IKC wordt gewerkt met multidisciplinaire teams; er zijn goede afspraken over taken, bevoegdheden, verantwoordelijkheden en aansprakelijkheid (TBVA).	Het IKC werkt als een <i>High Performance Organisation</i> , met een team, waarin verschillende disciplines op basis van de visie en TBVA samenwerken.
8. Doorgaande lijn ondersteuning				
De partijen werken met eigen kindvolgsysteem (KVS), zonder overdracht; er is geen uitwisseling.	Er is informele uitwisseling tussen beroepskrachten, er is koude overdracht van kindgegevens.	Iedere partij werkt met een eigen kindvolgsysteem, er is warme overdracht. Preventie is leidend voor een integraal signaleringssysteem en wederzijdse benutting van deskundigheid (voorbeeld: ib-er komt signaleren in de voorschool).	Er is een doorgaande lijn in ondersteuning (met bijvoorbeeld KVS en MDT/ZAT). Signalering en preventie zijn gericht op 0-13 jaar.	Er zijn individuele ontwikkelingslijnen waar de ondersteuning op aansluit; begeleiding door mentoren / coaches, met bijvoorbeeld ondersteuningsportfolio.
9. Doorgaande lijn inhoud				
De partijen werken met eigen aanbod en programma's.	De partners zijn op de hoogte van elkaars aanbod en werk.	Men werkt aan inhoudelijke doorgaande lijnen voor minimaal twee thema's (bijvoorbeeld VVE, beweging of cultuureducatie).	De partners werken op basis van een gezamenlijke pedagogische visie aan verschillende doorgaande lijnen.	Doorgaande lijnen zijn gepersonaliseerd en geven inhoudelijk richting aan de organisatie voor kinderen van 0-12 jaar.
10. Nieuwe professionele houding				
De verschillende partijen kennen elkaar niet.	De professionals doen hun best om elkaar te leren kennen (bijvoorbeeld informeel, of met een smoelenboek). Ze verkennen elkaars deskundigheid.	De professionals werken aan samenwerking door het gezamenlijk uitvoeren van activiteiten, een project of product. Professionals leren denken in het kader van het geheel.	Een open, positieve en flexibele houding tussen alle professionals. Deskundigheden en verantwoordelijkheden zijn over en weer duidelijk.	Alle professionals van de locatie zijn onderdeel van een lerende gemeenschap, die open en constructief werkt aan een gemeenschappelijke professionele cultuur. Personeelsbeleid is verantwoordelijkheid IKC directeur.
11. Geschikte en beschikbare ruimte				
Iedere partner heeft ruimten; de partners zitten bij elkaar in de buurt (loopafstand).	De partners zien de voordelen van een geclusterde voorziening, en benutten nu elkaars nabijheid.	De partners clusteren zich en delen af en toe ook ruimten; de huisvesting stimuleert (in)formeel overleg tussen de professionals. Er zijn goede afspraken over beheer en exploitatie.	De partners delen één voorziening en ruimten; er is een centrale informatiebalie voor iedereen. Beheer en exploitatie zijn goed geregeld.	Er is één voorziening voor kinderen van 0-12 jaar, personeel en ouders. Ruimten worden gebruikt naar functie en behoefte.
12. Kwaliteitsbeleid				
Iedere partner heeft incidenteel activiteiten, waarbij resultaten niet in beeld worden gebracht.	De activiteiten van partners worden wat betreft inhoud en planning tussen partners afgestemd.	Naast afstemming van activiteiten in tijd en inhoud is er ook evaluatie.	Er is een structurele cyclus van planning, evaluatie en bijstelling van de activiteiten voor alle betrokken partners.	Het IKC heeft een lerend vermogen en een structurele cyclus van planning, uitvoering, evaluatie en bijstelling.